

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 168/08-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. mája 2008 predbežne prerokoval sťažnosť P. N., Š., zastúpeného advokátom JUDr. J. T., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a porušenia čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky, ako aj porušenia práva na slobodu a osobnú bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 79/96 a jeho uznesením sp. zn. 4 T 79/96 z 15. júna 2007, ako aj postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tost 28/2007 a jeho uznesením sp. zn. 3 Tost 28/2007 z 12. septembra 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. N. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. decembra 2007 doručená sťažnosť P. N., Š. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a porušenia čl. 13 ods. 1 písm. a) ústavy, ako aj porušenia práva na slobodu a osobnú bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 76/96 a jeho uznesením sp. zn. 4 T 79/96 z 15. júna 2007, ako aj postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tost 28/2007 a jeho uznesením sp. zn. 3 Tost 28/2007 z 12. septembra 2007.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol právoplatným rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 T 79/96 zo 16. októbra 2000 (v spojení s druhostupňovým rozhodnutím najvyššieho súdu sp. zn. 4 To 2/2001 z 21. marca 2001) uznaný vinným a odsúdený pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1 a ods. 3 písm. b) zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov účinný do 31. decembra 2005 (ďalej len „Trestný zákon účinný do 31. decembra 2005“) spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 k trestu odňatia slobody.

Sťažovateľ (ako aj spoluodsúdený) podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu 24. mája 2007 krajskému súdu „*žiadosť o vyslovenie premlčania výkonu trestu odňatia slobody*“ uloženého citovaným rozsudkom.

Krajský súd svojím uznesením sp. zn. 4 T 79/96 z 15. júna 2007 rozhodol podľa § 90 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov účinný od 1. januára 2006 (ďalej len „Trestný zákon účinný od 1. januára 2006“), že u sťažovateľa

(ako aj spoluodsúdeného) sa výkon trestu odňatia slobody vo výmere dvoch rokov uložený rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 T 79/96 zo 16. októbra 2000 v spojení s rozhodnutím najvyššieho súdu sp. zn. 4 To 2/2001 z 21. marca 2001 nepremlčuje.

Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ (ako aj spoluodsúdený) prostredníctvom svojho právneho zástupcu sťažnosť, o ktorej rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 3 Tost 28/2007 z 12. septembra 2007 tak, že podľa § 193 ods. 1 písm. c) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok účinného od 1. januára 2006 (ďalej len „Trestný poriadok účinný od 1. januára 2006“) sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

Sťažovateľ je toho názoru, že rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu boli porušené jeho označené práva, a v tejto súvislosti argumentuje takto: *«Porušovateľ, Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodoval o žiadosti odsúdených I. V. a P. N. o vyslovenie premlčania výkonu trestu odňatia slobody, uloženého im rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 4T 79/96 zo dňa 16.10.2000 v spojení s rozsudkom NS SR sp. zn. 4 To 2/2001 zo dňa 21.3.2001, ktorým boli I. V. a P. N. uznaní za vinných z pokračovacieho trestného činu podvodu spolupáchatelstvom podľa §9 ods. 2, §250 ods. 1, ods. 3 písm. b/Tr. zák. účinného do 1.1.2006 a odsúdení na trest odňatia slobody vo výmere 2 roky nepodmienečne a to každý z nich aj na trest zákazu činností vykonávať akúkoľvek obchodnú živnosť na dobu troch rokov a ktorým im bola povinnosť spoločne a nerozdielne aj so spoluobvineným L. Š. nahradiť poškodenému B. a.s., Z. škodu v sume 1.272.659,- Sk.*

Svoje rozhodnutie okrem iného odôvodnil tak, že dňa 27.08.2001 predseda senátu krajského súdu zaslal OO PZ Š. na realizáciu príkaz na dodanie odsúdených do výkonu trestu a prostredníctvom OR PZ v Š. súčasne požiadal o odňatie cestovných dokladov, vzhľadom na obavu, že výkonu trestu sa odsúdení vyhýbajú aj pobytom v cudzine. Súd mal za to, že vykonal viaceré opatrenia smerujúce k výkonu nariadeného trestu, ako vyplýva zo spisového materiálu. Mal za to, že premlčacia doba bola opakovane prerušovaná opatrením predsedu senátu zo dňa 14.05.2003 (opatrenie na zrušenie účinkov dočasného pozastavenia príkazu), dňa 30.3.2004 (vyžiadanie policajnej hliadky na zrealizovanie príkazu na dodanie

do výkonu trestu) a posledne dňa 22.09.2006, urgencia predsedu senátu na dodanie odsúdených do výkonu trestu).

Zároveň poukázal, že v zmysle Trestného poriadku vyplýva predsedovi senátu povinnosť ihneď vydať príkaz na zadržanie odsúdeného na účel jeho dodania do výkonu trestu odňatia slobody vtedy, ak je daná obava, že ujde, ktorú obavu je možné usúdiť z konania odsúdených, bližšie však nešpecifikovaného.

Porušovateľ, NS SR, rozhodoval o sťažnosti odsúdených I. V. a P. N. zo dňa 26.6.2007 proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4T 79/96 zo dňa 15.6.2007. Svoje zamietajúce uznesenie odôvodnil tým, že krajský súd rozhodol v súlade so zákonom, keď výkon trestu odňatia slobody sťažovateľa sa nepremlčuje z dôvodu prerušenia plynutia premlčacej lehoty opatreniami súdu zo dňa 14.5.2003, dňa 30.3.2004 a posledne dňa 22.9.2006, pričom podkladom pre tieto opatrenia bolo vydanie príkazu na dodanie odsúdených do výkonu trestu zo dňa 27.8.2001, keď súčasne krajský súd požiadal aj o odňatie cestovných dokladov vzhľadom na obavu, že odsúdení sa výkonu trestu vyhýbajú pobytom v cudzine. S námietkami sťažovateľa týkajúcimi sa dôvodnosti vydania príkazu na dodanie do výkonu trestu odňatia slobody v zmysle §321 ods. 1, ods. 3 Tr. por. sa vysporiadal tak, že tieto nie sú relevantné, nakoľko dôvodnosť obavy z úteku posudzuje súd, ktorý nariaďuje výkon trestu a toto rozhodnutie nie je preskúmateľné odvolacím súdom. Zároveň poukázal v tejto súvislosti aj na správy OO PZ Š., ÚJKP v N., z ktorých vyplýva, že odsúdení sa dlhodobo zdržiavali na neznámom mieste a aj keď sa sporadicky kontaktovali s príbuznými, ani im nebolo známe miesto ich pobytu. Operatívnymi prostriedkami Políciou bolo zistené, že sťažovateľ sa mal zdržiavať na neznámom mieste v ČR a P. N. má urobenú plastiku tváre a zmenenú identitu. Previerkou v záložniach v S. a v S. bolo zistené, že ich majitelia tieto vlastnia od r. 2002 a o ich bývalom majiteľovi N. nič nevedia, a teda tvrdenia odsúdených v podanej sťažnosti sú účelové.

Podľa § 437 ods. 4 Tr. zák. 300/2005 Z.z. účinného od 1.1.2006 ak došlo k premlčaniu trestného stíhania alebo k premlčaniu výkonu trestu pred účinnosťou tohto zákona podľa doterajších predpisov, ustanovenia o premlčaní trestného stíhania a premlčaní výkonu trestu sa podľa tohto zákona nepoužijú. Premlčacia doba trestného stíhania a premlčacia doba výkonu trestu podľa tohto zákona sa nepovažujú za prerušenú ani vtedy, ak bol do účinnosti tohto zákona spáchaný miernejší trestný čin než ten, o ktorého

premlčanie ide. Z uvedeného možno a contrario usúdiť, že pokiaľ prišlo resp. malo prísť k premlčaniu výkonu trestu po účinnosti trestného zákona č. 300/2005 Z.z. účinného od 1.1.2006, na premlčanie sa použijú ustanovenia tohto zákona.

Podľa § 90 ods. 4, písm. a) Tr. por. premlčanie výkonu trestu sa prerušuje, ak súd urobil opatrenie smerujúce k výkonu trestu, o ktorého premlčanie ide.

Všeobecne možno dôvodiť, že prerušiť plynutie premlčacej lehoty výkonu trestu je spôsobilý iba úkon špeciálneho subjektu - súdu, a to úkon, ktorý je v súlade so zákonom a vydaný na základe zákona tak, ako to má na mysli aj ust. čl. 2 ods. 2 Ústavy SR. Zákon vyslovene nešpecifikuje, aký konkrétny úkon súdu je opatrením smerujúcim k výkonu trestu. I v tomto prípade však toto opatrenie musí byť opatrením súdu, ktoré je vydané na základe zákona a v súlade s ním. Analogicky podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu ČSR zo dňa 6.9.1971 sp. zn. 3 Tz 63/71 publikovanom ako R 24/1972 Zb. („prerušení promlčení trestního stíhaní obvinených (§ 67 ocht. 3 písm. a) tr. zák.) po doručení návrhu na jejich potrestání soudu nedošlo podáními okresního prokurátora ze dne 1. 6. 1970 a 14. H. 1970, jimiž žádá o podání zprávy, kdy se bude konat hlavní líčení, popř.): co jeho nařízení brání. Jde o podání, které vzhledem ke svému obsahu se neopírají o žádný předpis trestního rádu, nesměřují proti obvineným a nelze je proto považovat za úkony prokurátora směřující k trestnímu stíhaní obvinených“) možno dôvodiť, že opatrením smerujúcim k výkonu trestu podľa § 90 ods. 4 písm. a) Tr. zák. sa rozumie také opatrenie, ktoré bude vydané na základe konkrétneho ustanovenia Trestného poriadku smeruje proti odsúdeným je vydané v súlade s Trestným poriadkom, pričom požiadavka zákonnosti takéhoto opatrenia vyplýva najmä zo zmieneného čl. 2 ods. 2 Ústavy SR.

V predmetných rozhodnutiach tak Krajský súd v Banskej Bystrici ako aj Najvyšší súd poukazujú na úkony, ktoré neboli úkonmi spôsobilým prerušiť plynutie premlčacej lehoty. Pokiaľ ide o vyžiadanie policajnej hliadky na zrealizovanie príkazu na dodanie odsúdených do výkonu trestu zo dňa 30.3.2004 ako aj urgencia predsedu senátu smerom k polícii zo dňa 22.9.2006 a opatrenia na zrušenie účinkov dočasného pozastavenia príkazu predsedom senátu dňa 14.05.2003 nejedná sa v danom prípade o úkony smerujúce voči sťažovateľovi a tieto nemajú podklad v ust. § 321 Tr. por. č. 141/1961 Zb. účinného do 31.12.2005. Túto skutočnosť potvrdzuje i fakt, že napriek tomu, že hoci podľa rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici i Najvyššieho súdu súdy i polícia vo veci

výkonu trestu sťažovateľa neustále a s nasadením všetkých prostriedkov konali, tomuto nebola doručená ani poštou výzva na nástup výkonu trestu, hoci si zásielky riadne preberal. Pokiaľ sa jedná o príkaz KS Banská Bystrica na dodanie sťažovateľa do výkonu trestu zo dňa 27.08.2001 poukazujem na tú skutočnosť, že tento bol vydaný v rozpore s vtedy platným Trestným poriadkom, keď nedošlo k naplneniu predpokladov na jeho vydanie, nakoľko neexistovala obava, že sťažovateľ ujde. Tu bolo jednoznačne preukázané, že súd vychádzal pri jeho vydaní z nepravdivých skutočností, keď sťažovateľ pracoval na území SR o čom predložil pracovné zmluvy, založil si rodinu, preberal zásielky a napriek opatreniam na štátnej hranici nebol vôbec zadržaný. Napriek týmto skutočnostiam nebola sťažovateľovi počas celého tohto obdobia doručená výzva na nástup výkonu trestu zo strany súdu a viac ako 5 rokov od vykonateľného rozhodnutia v jeho trestnej veci túto márne očakával, čo negatívne vplývalo na jeho súkromný život.

Následné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia Najvyššieho súdu tým spôsobom, že vydanie príkazu na dodanie do výkonu trestu nevyžaduje splnenie zákonných podmienok pre toto rozhodnutie ustanovených, nakoľko toto nie je preskúmateľné a teda závisí, bez ohľadu na naplnenie zákonných predpokladov, výlučne od úvahy sudcu, je tendenčné. Rovnako neopodstatnené tvrdenia obsahuje odôvodnenie napadnutého rozhodnutia v tom zmysle, že zo správ OO PZ Š. ÚJKP N. vyplýva, že odsúdení sa dlhodobo zdržiavali na neznámom mieste, a že operatívnymi prostriedkami bolo zistené, že I. V. sa mal zdržiavať na neznámom mieste v ČR a P. N. má urobenú plastiku tváre a zmenenú identitu, čo vôbec nie je pravdou a sťažovateľ zmenenú identitu samozrejme nemá. Nejde o riadne získané dôkazy, z ktorých by mal súd pri svojom rozhodovaní vychádzať a je zarážajúce, že Najvyšší súd SR svoje rozhodnutie opiera o operatívne zistenia, ku ktorým vôbec neumožnil sťažovateľovi vyjadriť sa a navyše ide o zistenia nepravdivé a ničím nepodložené, ktoré sú v rozpore so skutočnosťami, ktoré sťažovateľ riadne preukázal. Naopak, Najvyšší súd práve operatívnymi zisteniami vyvrátil a spochybnil dôkazy predložené sťažovateľom, ktorému navyše v rozpore tak s Trestným poriadkom ako aj Ústavou SR nedal možnosť vyjadriť sa k nim.»

V závere sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vo veci rozhodol týmto nálezhom:

„NS SR svojim postupom a rozhodnutím, sp. zn. 3 Tost 28/2007 zo dňa 12.9.2007 v spojení s postupom a rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4T 76/96 zo dňa 15.6.2007, porušili právo sťažovateľa podľa čl. 13 ods. 1, písm. a) Ústavy SR spojené s povinnosťou štátnych orgánov ukladať povinnosti zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd, právo sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy SR, ako aj právo sťažovateľa na slobodu a osobnú bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo sťažovateľa vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 ústavy, porušenie čl. 13 ods. 1 písm. a) ústavy, ako aj porušenie práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 13 ods. 1 písm. a) ústavy povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd.

Podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom: zákonné uväznenie po odsúdení príslušným súdom.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Právomoc ústavného súdu vyplývajúca z čl. 127 ods. 1 ústavy je vo vzťahu k všeobecným súdom limitovaná princípom subsidiarity, podľa ktorého poskytuje ústavný súd v konaní podľa čl. 127 ústavy ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 185 ods. 1 Trestného poriadku účinného od 1. januára 2006 opravným prostriedkom proti uzneseniu je sťažnosť.

Podľa § 185 ods. 2 Trestného poriadku účinného od 1. januára 2006 sťažnosťou možno napadnúť každé uznesenie policajta okrem uznesenia o začatí trestného stíhania.

Uznesenie súdu alebo prokurátora možno sťažnosťou napadnúť len v tých prípadoch, v ktorých to zákon výslovne pripúšťa, a ak rozhoduje vo veci v prvom stupni.

Proti namietanému pochybeniu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 79/96, ktoré sa podľa vyjadrenia sťažovateľa premietlo do porušenia jeho základných práv zaručených ústavou a dohovorom, disponoval sťažovateľ dostupným a účinným právnym prostriedkom nápravy - sťažnosťou. Sťažovateľ tento opravný prostriedok proti uzneseniu krajského súdu, ktorý mu poskytoval Trestný poriadok, aj uplatnil. Ochranu sťažovateľovým právam bol v tomto prípade oprávnený, ale aj povinný poskytnúť najvyšší súd.

Právomoc najvyššieho súdu preskúmať v danom prípade v rámci konania o opravnom prostriedku - sťažnosti - uznesenie krajského súdu 4 T 79/96 z 15. júna 2007 vylučuje právomoc ústavného súdu v uvedenej veci. Ústavný súd teda sťažnosť v uvedenej časti týkajúcej sa namietaného porušenia citovaných práv zaručených ústavou a dohovorom vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu odmietol pre nedostatok právomoci.

Ústavný súd tiež preskúmal opodstatnenosť časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie svojich základných práv postupom a uznesením najvyššieho súdu z 12. septembra 2007 v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tost 28/2007.

Ak preskúmanie namietaného postupu, resp. rozhodnutia všeobecného súdu v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, ústavný súd považuje takúto sťažnosť za zjavne neopodstatnenú (I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, II. ÚS 104/04).

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať skutkové a právne závery všeobecných súdov, ku ktorým dospeli pri interpretácii a aplikácii zákonov a ktoré sa stali základom na ich rozhodnutie. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (podobne aj II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 231/04).

Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedlniteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (podobne aj I. ÚS 13/00, I. ÚS 20/03, IV. ÚS 43/04).

Podľa ustanovenia § 90 ods. 1 Trestného zákona účinného od 1. januára 2006 uložený trest nemožno vykonať po uplynutí premlčacej doby, ktorá je

- a) dvadsať rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody na doživotie,
- b) pätnásť rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody prevyšujúci desať rokov,
- c) desať rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody najmenej na päť rokov,
- d) päť rokov pri odsúdení na iný trest.

Podľa ustanovenia § 90 ods. 4 písm. a) Trestného zákona účinného od 1. januára 2006 premlčanie výkonu trestu sa prerušuje, ak súd urobil opatrenia smerujúce k výkonu trestu, o ktorého premlčanie ide.

Podľa ustanovenia § 321 ods. 1 zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (Trestný poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok účinný do 31. decembra 2005“) len čo sa rozhodnutie, podľa ktorého sa má vykonať nepodmienečný trest odňatia slobody, stalo vykonateľným, predseda senátu príslušného súdu (súd prvého stupňa a odvolací súd) ihneď vydá príkaz na zadržanie odsúdeného na účel jeho dodania do výkonu trestu odňatia slobody a zároveň nariadi výkon trestu odňatia slobody a dodanie odsúdeného do výkonu trestu odňatia slobody, ak

- a) je vo väzbe,
- b) bol mu uložený trest odňatia slobody prevyšujúci dva roky, alebo
- c) je obava, že ujde.

V ostatných prípadoch, len čo sa rozhodnutie, podľa ktorého sa má vykonať nepodmienečný trest odňatia slobody, stalo vykonateľným, predseda senátu pošle príslušnému nápravno-výchovnému ústavu nariadenie výkonu trestu a výzvu odsúdeného, ak je na slobode, aby trest nastúpil.

Podľa ustanovenia § 321 ods. 3 Trestného poriadku účinného do 31. decembra 2005 ak nenastúpi odsúdený trest v lehote, ktorá mu bola poskytnutá, alebo ak je obava, že ujde, nariadi predseda senátu, aby bol do trestu dodaný. Ak je neznáme miesto pobytu odsúdeného, použije sa na príkaz na jeho dodanie do trestu primerane ustanovenie § 69 ods. 3 (podľa § 69 ods. 3 zatknutie vykonávajú na podklade príkazu na zatknutie policajné orgány, ktoré sú tiež povinné, ak je to na vykonanie príkazu potrebné, vypátrať pobyt obvineného). Ak je miesto pobytu odsúdeného známe, možno na jeho dodanie do výkonu trestu použiť ustanovenie § 83c ods. 2 (podľa § 83c ods. 2 môžu policajné orgány vstúpiť do obydľia, iných priestorov alebo na pozemok, ak bol vydaný príkaz na zatknutie alebo príkaz na dodanie do výkonu trestu odňatia slobody tam sa zdržujúcej osoby).

Z uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd zistil, že sťažnosť sťažovateľa bola opretá o argumentáciu v tom zmysle, že po vykonateľnosti odsudzujúceho rozsudku vydal krajský súd 27. augusta 2001 „*rozkaz na dodanie odsúdených do výkonu trestu*“. Sťažovateľ bol toho názoru, že uvedený postup krajského súdu bol v rozpore s ustanovením § 321 ods. 1 a ods. 3 Trestného poriadku účinného do 31. decembra 2005, pretože nebol daný dôvod na vydanie príkazu na zadržanie na účel dodania odsúdených do výkonu trestu odňatia slobody, nebola totiž splnená ani podmienka väzby, ani skutočnosť uloženia trestu odňatia slobody prevyšujúceho dva roky a ani skutočnosť obavy z úteku odsúdených. Z toho vyvodzuje sťažovateľ záver, že uvedený príkaz na dodanie odsúdených do výkonu trestu bol vydaný nezákonne, pretože neboli splnené podmienky na jeho vydanie, a teda nemohol spôsobiť prerušenie plynutia premlčacej lehoty. Je toho presvedčenia, že krajský súd mal uvedený príkaz zrušiť, zaslať nariadenie výkonu trestu príslušnému „*nápravno výchovnému ústavu*“ a odsúdených vyzvať, aby nastúpili výkon trestu odňatia slobody. To však podľa sťažovateľa krajský súd neurobil a výzvu na nástup výkonu trestu im nedoručil. Na záver sťažovateľ (okrem iného) uviedol, že on (ako aj spoluodsúdený) po celý čas žili riadnym životom, nepokúsili sa opustiť územie Slovenskej republiky, preberali zásielky, boli v kontakte s príbuznými a s obhajcom.

Najvyšší súd ako opravná inštancia sa vo svojom uznesení sp. zn. 3 Tost 28/2007 z 12. septembra 2007 nestotožnil s názorom sťažovateľa a sťažnosť proti uzneseniu krajského súdu zamietol, pričom svoje rozhodnutie odôvodnil takto: „*Krajský súd rozhodol*

v súlade so zákonom keď vyslovil, že výkon trestu odňatia slobody odsúdených sa nepremlčuje z dôvodu prerušenia premlčacej lehoty opatreniami súdu zo dňa 14. mája 2003 (opatrenie na zrušenie účinkov dočasného pozastavenia príkazu na dodanie odsúdených do výkonu trestu), dňa 30. marca 2004 (vyžiadanie policajnej hliadky na zrealizovanie príkazu na dodanie odsúdených do výkonu trestu) a posledne dňa 22. septembra 2006 (urgencia predsedu senátu na dodanie odsúdených do výkonu trestu). Podkladom pre tieto opatrenia bolo vydanie príkazu na dodanie odsúdených do výkonu trestu zo dňa 27. augusta 2001. Súčasne krajský súd požiadal príslušné úrady o odňatie cestovných dokladov, vzhľadom na obavu, že výkonu trestu sa odsúdení vyhýbajú aj pobytom v cudzine.

Námietky týkajúce sa dôvodnosti vydania príkazu na dodanie do výkonu trestu odňatia slobody v zmysle § 321 ods.1, ods. 3 Tr. por. nie sú relevantné, pretože dôvodnosť obavy z úteku posudzuje súd, ktorý nariaďuje výkon trestu, toto rozhodnutie nie je preskúmateľné odvolacím súdom, keďže zákon proti tomuto rozhodnutiu nepripúšťa riadny opravný prostriedok. O dôvodnosti tejto obavy svedčia nakoniec správy Obvodného oddelenia Policajného zboru v Š. a Úradu justičnej a kriminálnej polície v N. (založené v spise), z ktorých vyplýva, že odsúdení sa dlhodobo zdržiavali na neznámom mieste a aj keď sa sporadicky kontaktovali s príbuznými, ani im nebolo známe miesto ich pobytu. Operatívnymi prostriedkami políciou bolo zistené, že I. V. sa mal zdržiavať na neznámom mieste v Č. a P. N. má urobenú plastiku tváre a zmenenú identitu. Previerkou v záložniach v S. a Š. bolo od ich majiteľov zistené, že tieto vlastnia od roku 2002 a o bývalom majiteľovi (odsúdenom N.) nič nevedia. Tieto zistenia sú v protiklade s tvrdeniami odsúdených uvedenými v podanej sťažnosti a svedčia o ich zjavnej účelovosti.“

Ústavný súd vychádzajúc zo zistených skutočností a opierajúc sa o citované ustanovenia relevantnej právnej úpravy konštatuje, že v odôvodnení namietaného uznesenia sa najvyšší súd vysporiadal s argumentáciou sťažovateľa vo vyčerpávajúcej miere, k právnemu záveru, ktorý bol východiskom jeho rozhodnutia, dospel systematickým výkladom relevantných právnych noriem [§ 321 ods. 1 a ods. 3 Trestného poriadku účinného do 31. decembra 2005 a § 90 ods. 1 a ods. 4 písm. a) Trestného zákona účinného od 1. januára 2006], ktorý patrí do jeho výlučnej právomoci a ktorý podľa názoru ústavného

súdu je logický a nepopiera účel a význam uvedenej právnej úpravy (ústavný súd toto zdôrazňuje predovšetkým vo vzťahu k možnosti krajského súdu posúdiť danosť dôvodu predpokladaného relevantnou právnou úpravou – obava z úteku odsúdeného). Z pohľadu garancií zaručených čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru hodnotí ústavný súd kvalitu uznesenia najvyššieho súdu ako ústavne konformnú s tým, že jeho výklad podaný v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nie je arbitrárny.

Pokiaľ ide o námietku porušenia práva sťažovateľa vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, táto sa javí už na prvý pohľad ako zjavne neopodstatnená, pretože realizácia práva zaručeného uvedeným článkom ústavy prichádza do úvahy predovšetkým v meritórnych konaniach a s nimi súvisiacich vedľajších konaniach realizovaných do právoplatného skončenia veci. V popísanom konaní o „*žiadosti o vyslovenie premlčania výkonu trestu odňatia slobody*“, ktoré de facto nastúpilo po právoplatnom skončení veci, vzhľadom na jeho povahu neprichádzalo do úvahy vykonávanie dôkazov (predmetom konania bolo posúdenie výlučne otázok právnych – premlčanie výkonu trestu), a teda nemohlo dôjsť ani k porušeniu s tým súvisiaceho práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Vo vzťahu k námietke porušenia čl. 13 ods. 1 písm. a) ústavy ústavný súd konštatuje nedostatok relevantných súvislostí medzi obsahom námietok sťažovateľa uvedených v jeho sťažnosti a obsahom uvedeného článku ústavy, keďže toto ustanovenie nie je ustanovením zakladajúcim základné práva alebo slobody, ale jeho obsahom je úprava režimu ukladania povinnosti jednotlivcovi verejnou mocou v právnom štáte (určenie povinnosti v uznanom prameni práva).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd posúdil časť sťažnosti smerujúcu proti postupu a uzneseniu najvyššieho súdu z 12. septembra 2007 v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tost 28/2007 ako zjavne neopodstatnenú.

V závere z dôvodu upresnenia ústavný súd poznamenáva, že petit sťažnosti obsahuje zrejmu nesprávnosť, keďže sťažovateľ uviedol nesprávnu spisovú značku rozhodnutia krajského súdu z 15. júna 2007 – 4 T 76/96. Ústavný súd z predmetného uznesenia zistil, že správna spisová značka je 4 T 79/96 a túto bral do úvahy bez toho, aby vyzýval sťažovateľa na opravu sťažnosti (jej petitu).

Ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu pre nedostatok právomoci a vo vzťahu k uzneseniu najvyššieho súdu ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. mája 2008